

NEMZETI FEJLESZTÉSI ÉS GAZDASÁGI MINISZTERIUM

www.gkm.gov.hu

Feladatok a fenntartható városfejlesztés érdekében

Dr. Szaló Péter
szakállamtitkár

Győr, 2009. október 28.

Válság van?

Szabó Lajos: Válság akkor van, ha az emberek válságként élik meg a körülöttük levő világot

Kollektív válasz vagy egyéni tr?

Válság a városokban

- Másodlagos jelzálogpiac, az ingatlanpiac összeomlása
- Pénzügyi válság
- Gazdasági válság
 - csökkenő bevételek
 - Növekvő munkanélküliség, eltartási és szociális terhek
 - Építőipar visszaesése – láncartozás növekedése
- Kockázatok
 - Demográfiai
 - Energiaellátási
 - Klímaváltozásból eredő

Posztmodern válasz

- Anyagi értékek háttérbe?
- Válság szellemi természetűe
- Globalizáció – Wallerstein centrum-periféria viszony
 - Hatalmi harc a világban – Kína, USA, EU
 - Mo?

Városfejlesztéssel kapcsolatos feladatok és válaszok

- **Közösségi**
- **Kormányzati**
- **Önkormányzati**

A települési önkormányzat feladatai

- a településfejlesztés,
- a településrendezés,
- az épített és természeti környezet védelme,
- a lakásgazdálkodás,
- a vízrendezés és a csapadékvíz elvezetés, a csatornázás,
- a köztemető fenntartása,
- a helyi közutak és közterületek fenntartása, helyi tömegközlekedés,

A települési önkormányzat feladata

- köztisztaság és a településtisztaság biztosítása;
- gondoskodás a helyi tűzvédelemről, közbiztonság helyi feladatairól;
- közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban, a foglalkoztatás megoldásában;
- az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról, az egészségügyi, a szociális ellátásról, a gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás;
- a közösségi tér biztosítása; közművelődési, tudományos, művészeti tevékenység, sport támogatása;
- a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének a biztosítása; az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése.

- Gazdaságfejlesztés – nem önkormányzati feladat
- Gazdaságorientált-e a városfejlesztés?
 - Egyrészt igen – versengés a befektetőkért
 - Másrészt nem – közterületek felújítása
 - Infrastruktúra és intézményfejlesztés
 - Fenntarthatóság?
 - elszigetelt egyedi fejlesztések

A 2011-es magyar elnökség területfejlesztési és városfejlesztési feladatai

- Stratégiák és felkészülés
 - Tagállami hatáskör
 - Nem közösségi politika
 - Informális együttműködés a miniszterek között
- Területfejlesztés > **Területi Agenda**
- Városfejlesztés > **Lipcsei Charta**

Területi kohézió- Területi Agenda

- ESDP elfogadása (Potsdam, 1999)
- Informális miniszteri találkozó (Rotterdam, 2004)
„Hogyan lehet a különböző területi adottságokat a régiók gazdasági növekedése és a foglalkoztatás érdekében mozgósítani?”
- Válasz Lipcsében (2007):
 - Az EU területi menetrendje (hat prioritás és jövőbeli tevékenységek) = Területi Agenda.
 - Az EU területi állapota és perspektívái (TSP) című elemző anyag, a TA háttéranyaga.

A Területi Agenda prioritásai

1. policentrikus fejlesztés és az innováció erősítése a városok és régiók hálózatépítésén keresztül,
2. új partnerség és területi kormányzás a vidéki és városi területek között,
3. versenyképes és innovációs regionális klaszterek támogatása,
4. transz-európai hálózatok kibővítésének és megerősítésének támogatása,
5. transz-európai kockázat menedzsment támogatása - beleértve a klímaváltozás hatásait is,
6. a fejlődés szempontjából többletértéknek tekintendő ökológiai struktúrák és kulturális erőforrások megerősítése

A Területi Agenda végrehajtása uniós szinten

Mérföldkövek:

- Német elnökség: ***Területi Agenda elfogadása (2007. május)***
- Portugál elnökség: Első Akcióprogram elfogadása (2007. nov.)
- Szlovén elnökség: a végrehajtás megkezdése (pl. terület- és városfejlesztés közötti koordináció erősítése)
- Francia, cseh, svéd elnökség: a folyamat továbbvitele (pl. az EU ágazati politikái számára területi prioritások kijelölése, a város-vidék kapcsolat vizsgálata, területi hatásvizsgálat)
- Spanyol, belga elnökség: a magyar elnökség előkészítése
- Magyar elnökség:
 - ***A Területi Agenda (TA) felülvizsgálata***
 - ***Az EU területi állapota és perspektívái*** című elemző anyag felülvizsgálata (TSP)

NEMZETI FEJLESZTÉSI ÉS GAZDASÁGI MINISZTERIUM

www.gkm.gov.hu

Városfejlesztés

**Lipcsei Charta a fenntartható
városfejlesztésről**

NEMZETI FEJLESZTÉSI ÉS GAZDASÁGI MINISZTERIUM

A LIPCSEI CHARTA

www.gkm.gov.hu

Politikai kötelezettségvállalás a városfejlesztésért felelős miniszterek részéről:

- Országos vitát folytatnak arról, hogyan integrálják a charta alapelveit, stratégiáit a nemzeti, regionális és helyi fejlesztési politikákba
- Alkalmazzák az integrált városfejlesztés eszközt, és az ehhez kapcsolódó korszerű kormányzást a végrehajtás érdekében
- Támogatják az európai policentrikus városhálózati struktúrán alapuló kiegyensúlyozott területi fejlődést

- ◆ A fenntartható fejlődés dimenzióinak figyelembe vétele (gazdasági prosperitás, társadalmi egyensúly, egészséges környezet)
- ◆ Intézményi kapacitások biztosítása
- ◆ A városok a gazdaság növekedés forrásai, a tudás központjai, de társadalmi és környezeti problémákkal küzdenek
- ◆ Teljes körű, átfogó városfejlesztési stratégiára van szükség
- ◆ Minden, a városfejlesztési folyamatban érintett személy és intézmény koordinált fellépésére
- ◆ A városok határain túlmutató együttműködés szükséges
- ◆ Kormányzati szintek felelőssége a városok jövőjének alakításában
- ◆ Ágazati politikák közötti koordináció
- ◆ Szakmai tudás

A Lipcsei Charta által kijelölt feladatok

- ◆ Integrált városfejlesztési politika előtérbe helyezése
- ◆ Magas színvonalú közterületek létrehozása
- ◆ Infrastrukturális hálózatok korszerűsítése és az energiahatékonyság növelése
- ◆ Pro-aktív innovációs és oktatási politikák érvényesítése
- ◆ Hátrányos helyzetű városrészek kiemelt kezelése
- ◆ A fizikai környezet javítása
- ◆ A helyi gazdaság és a helyi munkaerő-piac erősítése
- ◆ A gyermekek és a fiatalok pro-aktív oktatása és továbbképzése
- ◆ Hatékony és megfizethető városi közlekedés ösztönzése

Hozzájárulás a Lipcsei Charta érvényesítéséhez

- Az integrált városfejlesztés megközelítésének hangsúlyozása érdekében **Városrehabilitációs Kézikönyv** készítése (2007.)
- Az első pályázati körben **157 város dolgozott ki Integrált Városfejlesztési Stratégiát (IVS)**
- A tapasztalatok alapján a Kézikönyv felülvizsgálata (2008 vége)
- Az **IVS jogszabályi legitimációja** megtörtént (Étv.), rendelet készül
- A nagyobb projektek esetében **városfejlesztő társaság** felállítása a komplex akciók lebonyolítására
- Városok közötti tapasztalatcsere (EUKN hírlevél, szeminárium, konferencia)
- **Policentrikus településfejlesztési koncepció** készítése
- Nemzeti akcióterv készül

A magyar elnökség prioritásai

- **Klímaváltozás, energiahatékonyság városfejlesztési szempontból** (pl. területi tervezés, közlekedés)
- **Demográfia városi dimenziói**
- **Rendezvények:** szakértői és középvezetői találkozók (klímaváltozás), vezetői konferencia (demográfia)

NEMZETI FEJLESZTÉSI ÉS GAZDASÁGI MINISZTERIUM

www.gkm.gov.hu

Építésügy

Gyorsítás II.

- Gyorsítás I. - átfogó változások az építésügyben
- Országgyűlési határozat a válság következményeként az építőipart sújtó recesszió kezeléséhez szükséges intézkedésekről
- 2009. júniusában egyhangú országgyűlési döntés az építési beruházások felgyorsítását célzó törvényről

NEMZETI FEJLESZTÉSI ÉS GAZDASÁGI MINISZTERIUM

www.gkm.gov.hu

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!